

**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
DÖNEM 6 EĞİTİM KILAVUZU**

2016 – 2017

Dönem 6 Koordinatörlüğü

İçindekiler

BÖLÜM		SAYFA
1	Tanım – Eğitim Öğretim Dönemi	2
	Dönem 6 Stajlarının Amaçları – Hedefleri	3
	Dönem 6 Eğitim Kılavuzu	3
	Dönem 6 Stajları	4
2	2016-2017 Eğitim Yılı Dönem 6 Staj Döngüleri	5
	Dönem 6 Koordinatörü ve Staj Sorumlu Öğretim Üyeleri	6
3	Tıp Fakültesi Aday Doktorluk Dönemini Bitiren Öğrencilerden Beklenen Yetkinlikler	7
	I. Klinik Beceriler	8
	II. Girişimsel Beceriler	13
	III. Mesleki Beceriler	16
4	Bölümler Bazında Temel Girişimsel Beceriler Listesi	19
5	Dönem 6 Stajlarının Bölüm Bazında Amaç, Hedef ve Uygulamaları	24

Yayın Onayı: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı

1. Baskı – Mayıs 2009; 2. Baskı – Haziran 2010; 3. Baskı – Haziran 2011; 4. Baskı – Haziran 2012; 5. Baskı – Haziran 2013; 6. Baskı - Şubat 2016; 7. Baskı – Şubat 2017

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

DÖNEM 6 EĞİTİMİ

TANIM – EĞİTİM ÖĞRETİM DÖNEMİ

(Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi'nden)

Eğitim-Öğretim Dönemleri

MADDE 13

3- Aday Doktor basamağı (6. yıl): On iki ay süren, uygulamalı eğitim kapsayan ve sonunda “Tıp Doktorluğu Diploması” vermeye yönelik basamaktır.

Dönem VI (Aday Doktorluk Stajlarının Değerlendirilmesi)

MADDE 21 (1)

1. Dönem V eğitimini tamamlayan öğrenciler aday doktorluk dönemine başlar. Bu dönem “Tıp Doktorluğu” mesleğine geçiş anlamında uygulamalı klinik eğitim ve kırsal hekimlik eğitim dönemidir.
2. Aday doktorluk dönemi aralıksız on iki ayı kapsar. Fakülte Kurulu kararı ile belirlenen dilimlere ayrılarak yapılır. Öğrencinin başarısı; her anabilim dalında yapılan çalışma sonunda, klinik, poliklinik, laboratuvar ve saha çalışmaları, yazdıkları hasta görüşmeleri, epikrizler, hastalara muameleleri ve ilgileri, nöbetler, katıldıkları seminerler, klinik toplantılardaki başarıları, yapılan sınavlar ve değerlendirme karneleri ayrı ayrı göz önüne alınarak ve devam süresi üzerinden değerlendirilir.
3. Mazereti Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen aday doktorlar bu süreyi anabilim dalının uygun gördüğü zamanda tamamlamak zorundadır.
4. Aday doktorluk döneminin seçmeli bölümü, öğrencinin istemi ve kurul onayı ile kurum içinde veya dışında herhangi bir sağlık kurumunda yapılabilir. İlgili kurul üyesi kurum dışı seçmeli eğitimin denetimini yapar. Fakülte Hastanesi dışında yapılan uygulamalarda uygulama notu uygulama sorumlusunun değerlendirilmesine göre verilir.
5. Aday doktorluk dönemindeki eğitim dallarında öğrenci devam ve başarı yönünden değerlendirilir. Anabilim Dalları gerekli gördüklerinde başarıyı uygulamadaki etkinlikler, sınav, ödev, seminer, araştırma ve benzeri uygulamalar ile değerlendirebilir. İlgili Anabilim dalının veya kurumun başarısız değerlendirmesi durumunda öğrenci, eğitiminin tümünü veya bir bölümünü yineler.
6. Dokuz yıllık eğitim-öğretim süresi sonunda, Dönem VI'da (Aday Doktorluk) başarısız olunan staj sayısının beş'ten fazla olması halinde öğrenciye başarısız olduğu bu stajları, bir öğretim yılı içinde kullanmak koşulu ile birer kez tekrar hakkı verilir. Bu tekrar hakkının kullanılması sonunda başarısız olduğu staj sayısını beş ya da daha aza indirenlere birer kez, tekrar hakkını kullanmadan, azami eğitim-öğretim süresi sonunda en fazla beş stajdan başarısız olanlara ise iki öğretim yılı içinde kullanılmak üzere, ikişer kez stajları tekrar hakkı verilir. Üç veya daha az stajdan başarısız olanlara ise sınırsız staj tekrarı hakkı tanınır. Üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim yılı stajları tekrar etmeyenler, sınırsız olan bu haktan vazgeçmiş sayılarak bu haktan yararlanamazlar ve ilişkileri kesilir. Sınırsız hak kullanma durumunda olanlar, öğrenci katkı payını ödemeye devam eder, ancak staj tekrarı dışındaki diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

DÖNEM 6 STAJLARININ AMAÇLARI – HEDEFLERİ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi'ne göre Tıp Fakültesi 6. Yıl Öğrencileri bu dönem içinde staj yaptıkları bölümlerde katılacakları uygulamalar ile bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmelidirler.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi **Dönem 6** eğitiminin amacı, ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI ile önerilen Bilgi, Klinik Beceri, Girişimsel Beceri ve Mesleki Becerilere (Tutum ve Davranışlar) sahip, mesleki etik kurallara saygılı iyi bir hekim yetiştirmektir. **Dönem 6 stajlarında** kazanılan beceriler iyi bir birinci basamak hekiminin veya tıpta uzmanlık eğitimine başlayacak bir hekimin uygulayabilmesi veya bilgi sahibi olması gereken temel beceri ve bilgilerdir.

DÖNEM 6 EĞİTİM KILAVUZU

Bu kılavuz Dönem 6 eğitiminin standardizasyonu ve verimliliğinin artırılması amacı ile hazırlanmıştır. Her eğitim yılı için kılavuzun içeriği gözden geçirilir ve güncellenir.

DÖNEM 6 STAJLARI

Dönem VI uygulamaları, 2 aylık dönemler içinde aşağıdaki bölümlerde yapılır: :

- “Acil Tıp” ve “Genel Cerrahi”
- “Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları”,
- “Halk Sağlığı”,
- “İç Hastalıkları”,
- “Kadın Hastalıkları ve Doğum” ve “Seçmeli staj” dilimi
- “Psikiyatri” ve Dâhili Tıp (“Adli Tıp” ve “Göğüs Hastalıkları/ Kardiyoloji”)

Dönem VI uygulamaları, İç Hastalıkları, Psikiyatri, Adli Tıp, Göğüs Hastalıkları, Kardiyoloji, Acil Tıp, Genel Cerrahi, Halk Sağlığı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ve Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dallarının işbirliği ve Dekanlığın Koordinatörlüğü ile yürütülür.

Seçmeli dilimi, öğrencilerin eğitim yılı başlarken yapacakları tercihlere istinaden öğrencilerin Dönem VI Koordinatörü ile görüşüp onay alarak, öncelikli olarak klinik bir stajda, ancak bilimsel bir araştırma projesine katkı sağladığı bir temel bilim anadalında ya da mesleki beceri ve klinik uygulama laboratuvarı veya diğer bir laboratuvara bağlı anabilim dallarında yapılabilir.

Dönem 6 öğrencileri, Dönem 6 Koordinatörlüğü'nün görüşü doğrultusunda Fakülte dışında veya protokol yapılan hastanelerde seçmeli stajını yapabilirler. Antalya ili dışında herhangi bir Üniversitenin Tıp Fakültesi veya ihtisas veren bir hastanede stajını yapacak Dönem 6 öğrencileri seçmeli staja başlamadan en az 2 (iki) ay önce Tıp Fakültesi Dekanlığı'na dilekçe ile başvurmalıdır. Daha sonra yapılan başvurular kabul edilmez.

Dönem 6 stajını başarı ile tamamlayanlara sınav uygulanmaksızın Tıp Doktorluğu Diploması verilir. Bu dönemde başarılı sayılmak için:

1. Yukarıda belirtilen süreleri eksiksiz olarak tamamlamak, ilgili yerlerde bilfiil çalışmak, zorunlu haller nedeniyle eksik kalmış olan çalışmalarını tamamlamak,
2. “Dönem 6 Aylık Eğitim Toplantıları”ndan en az 16 kredi puanı almak,
3. Uygulamaların her birinin sonunda yetkili kişilerden uygulamanın başarı ile tamamlandığını ve gerekli nöbetlerin tutulduğunu gösteren belgeleri almak zorunludur.

DÖNEM 6 STAJ DÖNGÜLERİ
2016-2017 Eğitim Yılı Staj Döngüleri
23.06.2016 – 22.06.2017

Başlangıç	Bitiş	İç Hastalıkları	Psikiyatri - Dâhili Tıp	Acil Tıp - Genel Cerrahi	Halk Sağlığı	Çocuk Sağlığı	Kadın Doğum - Seçmeli
23.06.2016	21.08.2016	A	B	C	D	E	F
22.08.2016	22.10.2016	F	A	B	C	D	E
23.10.2016	22.12.2016	E	F	A	B	C	D
23.12.2016	22.02.2017	D	E	F	A	B	C
23.02.2017	23.04.2017	C	D	E	F	A	B
24.04.2017	22.06.2017	B	C	D	E	F	A

PSİKİYATRİ - DÂHİLİ TIP VE KADIN DOĞUM - SEÇMELİ STAJLARININ
AYRINTILI ROTASYON ŞEMASI

Başlangıç	Bitiş	PSİKİYATRİ	DÂHİLİ TIP		KADIN DOĞUM	SEÇMELİ
			ADLİ TIP	GÖĞÜS H. - KARDİYOLOJİ		
23.06.2016	08.07.2016	B1	B2-A	B2-B	F1	F2
09.07.2016	22.07.2016		B2-B	B2-A		
23.07.2016	06.08.2016	B2	B1-A	B1-B	F2	F1
07.08.2016	21.08.2016		B1-B	B1-A		
22.08.2016	05.09.2016	A1	A2-A	A2-B	E1	E2
06.09.2016	23.09.2016		A2-B	A2-A		
24.09.2016	07.10.2016	A2	A1-A	A1-B	E2	E1
08.10.2016	22.10.2016		A1-B	A1-A		
23.10.2016	07.11.2016	F1	F2-A	F2-B	D1	D2
08.11.2016	22.11.2016		F2-B	F2-A		
23.11.2016	07.12.2016	F2	F1-A	F1-B	D2	D1
08.12.2016	22.12.2016		F1-B	F1-A		
23.12.2016	07.01.2017	E1	E2-A	E2-B	C1	C2
08.01.2017	22.01.2017		E2-B	E2-A		
23.01.2017	06.02.2017	E2	E1-A	E1-B	C2	C1
07.02.2017	22.02.2017		E1-B	E1-A		
23.02.2017	09.03.2017	D1	D2-A	D2-B	B1	B2
10.03.2017	23.03.2017		D2-B	D2-A		
24.03.2017	07.04.2017	D2	D1-A	D1-B	B2	B1
08.04.2017	23.04.2017		D1-B	D1-A		
24.04.2017	08.05.2017	C1	C2-A	C2-B	A1	A2
09.05.2017	23.05.2017		C2-B	C2-A		
24.05.2017	07.06.2017	C2	C1-A	C1-B	A2	A1
08.06.2017	22.06.2017		C1-B	C1-A		

DÖNEM 6 KOORDİNATÖRÜ VE STAJ SORUMLU ÖĞRETİM ÜYELERİ

Dönem 6 Kurulu	Görevi	Anabilim Dalı
Prof. Dr. Elif GÜLER	Dönem 6 Koordinatörü	Çocuk Sağ. ve Hast.
Öğr. Gör. Dr. Meltem AKDEMİR	Dönem 6 Koordinatör Yardımcısı	Halk Sağlığı
Prof.Dr. Bülent YILDIRIM	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	İç Hastalıkları
Doç. Dr. M. Mehmet ERYILMAZ	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Psikiyatri
Yrd.Doç.Dr.Y.Mustafa KARAGÖZ	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Adli Tıp
Prof.Dr. Ömer ÖZBUDAK	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Göğüs Hastalıkları
Prof.Dr. İbrahim DEMİR	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Kardiyoloji
Doç.Dr. Erkan GÖKSU	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Acil Tıp
Yrd. Doç. Dr. Muhittin YAPRAK	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Genel Cerrahi
Öğr. Gör. Dr. Hakan ERENGİN	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Halk Sağlığı
Yrd. Doç. Dr. Banu NUR	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Çocuk Sağ. ve Hast.
Yrd.Doç.Dr. Murat ÖZEKİNCİ	Staj Sorumlusu Öğretim Üyesi	Kadın Hast. ve Doğum

TIP FAKÜLTESİ ADAY DOKTORLUK DÖNEMİNİ BİTİREN ÖĞRENCİLERDEN BEKLENEN YETKİNLİKLER

IV. KLİNİK BECERİLER

- A. İletişim ve öykü alma becerileri
- B. Fizik muayene becerileri
- C. Hasta değerlendirme becerileri
- D. Hastaya yaklaşım becerileri

V. GİRİŞİMSEL BECERİLER

- A. Temel becerilerde kişisel performans
- B. Karmaşık girişimlere aşinalık
- C. Diğer önemli, karmaşık girişimler

VI. MESLEKİ BECERİLER

- A. Kişisel özellikler ve taahhütler
- B. Hasta ve yakınları ile etkileşim
- C. Meslektaşlar ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim
- D. Sürekli mesleki gelişim vaadi

Bölüm adı kısaltmaları:

AcT	- Acil Tıp
AdT	- Adli Tıp
ÇSH	- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
GC	- Genel Cerrahi
GH	- Göğüs Hastalıkları
HS	- Halk Sağlığı
İH	- İç Hastalıkları
Kard	- Kardiyoloji
KHD	- Kadın Hastalıkları ve Doğum
Psk	- Psikiyatri

I. KLİNİK BECERİLER

A. İletişim ve öykü alma becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki becerileri sergileyebilir:

1. Her hasta ile etkin bir iletişim kurar
  - Her hastaya birey olarak saygı gösterir
  - Etkin empatik ilişki sağlar
  - Hastanın sosyal ve kültürel çevresi bağlamında hastaya saygı gösterebilir
  - Etkin bir şekilde sözlü olmayan iletişim kurabilir
  - Hastanın duygularını dikkate alarak etkin bir şekilde iletişim kurar
  - Etkili bir şekilde görüşme sağlayabilir
  - Etkili bir şekilde bilgi toplayabilir
  - Hastanın kültürüne uygun sorular sorabilir
  - Hastayı yetkin bir şekilde sunabilir
  - Tercüman yardımıyla hasta ile iletişim kurabilir
  - Hastadan aydınlatılmış onam alabilir
2. Yetkili bir şekilde etkin dokümantasyon yapar
  - Uygun ve doğru tıbbi kayıt tutabilir
  - Tıbbi görüşme kayıtlarının hazırlayabilir
  - Yazılı hasta takip notlarını yazabilir
  - Sık görülen hastalıklar için yaygın kullanılan tanısal tetkik istemlerini yapabilir
  - Sık görülen hastalıklar için hasta yatış kabul notunu ve yatış orduklarını verebilir
  - Adli olguların adli raporlarını yazabilir
3. Tıbbi değerlendirme ve tanı sırasında kullanılmak üzere kapsamlı öykü alabilir
  - Erişkin hastadan kapsamlı öykü alabilir
  - Çocuk ve adölesan hastadan kapsamlı öykü alabilir
  - Yaşlı hastadan kapsamlı öykü alabilir
  - Erişkin kadın hastadan kapsamlı hikâye alabilir: erişkin hastaya ek olarak
    - i. Menstrüel hikâye
    - ii. Obstetrik hikâye
    - iii. Jinekolojik hikâye
  - Psikiyatrik hastalığı olan bir hastadan kapsamlı hikâye alabilir: erişkin hastaya ek olarak
    - i. Depresyon ve intihar riski değerlendirmesi
    - ii. Deliryum değerlendirmesi
    - iii. Madde ve alkol bağımlılığı olan hastaların değerlendirilmesi

- iv. Bilinç durumu değerlendirmesi
- Kapsamlı genetik hastalık hikâyesi alabilir
  - Risk altındaki tüm hastalardan olası ev içi şiddete yönelik öykü alabilir
  - Tüm çalışan hastalardan işi ile ilgili eksiksiz öykü alabilir
4. Uygun şekilde temel hasta eğitimi ve davranış değişikliği önerileri verebilir
- Sağlıklı hastayı ileri dönemde gelişebilecek hastalıklardan korunma konusunda eğitebilir (birincil koruma)
  - Hastalığı hakkında sık görülen rahatsızlıklar konusunda eğitebilir
  - Hastayı ileri dönemde hastalığı ile ilgili gelişebilecek sık görülen hastalıklardan korunma konusunda eğitebilir (ikincil koruma)
  - Sık rastlanan sağlıksız davranışların değiştirilmesi için hastaya temel bilgiler verebilir (örneğin: sigara kullanımı, egzersiz yapmama, kötü beslenme)
  - Sık kullanılan ilaçlar ve beklenen yan etkileri hakkında hastaya bilgi verebilir (örneğin: solunum yolu inhalerleri, anti inflamatuvar ilaçlar, anti hipertansif ilaçlar)

B. Fizik muayene becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki becerileri başarı ile uygulayabilir:

1. Erişkin bir hastanın eksiksiz fizik muayenesini yapar
  - Deri muayenesi
  - Baş-boyun ve KBB muayenesi
  - Göz ve göz dibi muayenesi
  - Solunum sistemi muayenesi
  - Vücut sıcaklığının ölçülmesi ve izlemi
  - Kalp-damar sistemi muayenesi
  - Kan basıncı ölçümü
  - Karın muayenesi
  - Nörolojik muayene
  - Kas-iskelet muayenesi
  - Psikiyatrik muayene
  - Meme ve aksiller bölge muayenesi
  - Digital rektal muayene
  - Ürolojik muayene
  - Jinekolojik muayene
2. Yenidoğan ve çocuk hastanın fizik muayenesini yapabilir;
  - Yaş dönemine göre büyümenin değerlendirilmesi

- Büyüme grafiklerinin değerlendirilmesi
- Sık görülen bulgular için muayene
- Patolojik fizik muayene bulgularını tanı

Takipne, krepan ral, ronkus, wheezing, stridor, taşikardi, siyanoz, kardiyak üfürüm, tril, hepatomegali, splenomegali, ödem, asit, batında kitle, herni (umbilikal, inguinal), hidrosel, lenfadenopati, bombe ve çökük fontanel, kraniotabes, el bileklerinde genişleme, raşitik inci, konjunktivada solukluk, meningial iritasyon bulguları, koma derecesini belirleme, peteşi, purpura, malnütrisyon, dehidratasyon, neonatal hiperbilirubinemi, kuşku genitalya, mikrosefali, makrosefali, erken püberte ve gecikmiş püberte

3. Sık görülen tıbbi acil durumdaki hastanın acil yaklaşım muayenesi

- Bilinci değişikliği olan hastanın muayenesi (ABC yaklaşımı)
- Sık görülen solunum yolu acillerinin değerlendirilmesi
- Sık görülen kardiyak acillerin değerlendirilmesi
- Akut karın acillerinin değerlendirilmesi
- Akut travma hastasının değerlendirilmesi
- Sık görülen obstetrik acillerin değerlendirilmesi
- Sık görülen göz acillerinin değerlendirilmesi
- Sık görülen zehirlenmelerin değerlendirilmesi
- Klinik tablonun aciliyetini belirleme

4. Gebe rutin muayenesini yapar

5. Adli ölü muayenesini yapar

6. Kalıcı fiziksel yetersizliği olan erişkin hastanın muayenesi; örneğin:

- Serebral palsi veya diğer kalıcı nörolojik rahatsızlıklar

7. Sık görülen tıbbi hastalığı olan hastanın değerlendirilmesi (örneğin HT, DM, KAH, Astım, KOAH, CA vb.)

- Sık görülen ayakta tedavi edilen hastalıklar
- Sık görülen yatarak tedavi edilen hastalıklar

C. Hasta değerlendirme becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki becerileri yapabilir:

1. Problem çözme becerilerini gösterebilir

- Klinik karar vermek için hipotezler üretir
- Belirtileri elde etme pratiği yapar

- Hasta bakımında bilimsel metotları (kanıta dayalı tıp prensipleri dâhil) uygular
  - Uygun akademik kaynakları kullanır
2. Klinik tanıyı biçimlendirir
- Ayırıcı tanı geliştirmek için klinik becerilerini uygun şekilde kullanır
  - Hangi tetkiklerin klinik tanıyı doğrulamak için uygun ve maliyet-etkin metotlar olduğunu belirler
3. Temel tanısal tetkikleri yorumlar (*mezun tetkikleri değerlendirir ve sonuçlarını yorumlayabilir, tetkiki kendi başına gerçekleştirmesi gerekli değildir*)
- İstirahat EKG'sinin değerlendirilmesi
  - Sık istenen tanısal görüntülemeler (*aşağıdakiler dâhil*):
    - Erişkin akciğer grafisinin (AP/lateral) yorumlanması
    - Erişkin uzun kemik graflerinin yorumlanması
    - Ultrasonografi, Bilgisayarlı Tomografi, Manyetik Rezonans Görüntülemenin temel özelliklerini tanıır
  - Pulse Oksimetre değerleri
  - Peak Flow metre ile solunum ölçümü
  - Temel spirometre sonuçlarını
  - Elektronik fetal izlem şeritlerini ve fetal non-stres testi
  - Sık istenen tetkiklerin yazılı raporlarını yorumlar, (*aşağıdakiler dâhil*):
    - EEG
    - Efor testi
    - Sık olan patoloji raporları
      - Gros ve mikroskopik
    - Sık olan biyokimyasal ve hematolojik çalışmalar
    - Sık olan immünolojik ve genetik çalışmalar
  - İdrar mikroskopisi raporları
  - Periferik kan yayma raporları

D. Hastaya Yaklaşım Becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki becerileri uygulayabilir:

1. Sağlık Bakım Ekibinin bir üyesi olarak hasta bakımını sağlar
  - Hekimlerin meslektaşlarından uygun resmi ve resmi olmayan konsültasyonları istemesini izler
  - Diğer sağlık bakım çalışanlarını uygun yönlendirir
  - Diğer sağlık bakım ekip üyelerinin önerilerini yerine getirir

- Klinik ve hastane destek personeli ile etkin bir şekilde iletişim kurar
- Sık kullanılan ilaçları uygun bir şekilde reçete etmeyi öğrenir
- İlaç tedavisini planlayabilir. Özel durumlarda ilaç kullanım prensiplerine uyar (çocuk, gebe, karaciğer ve böbrek hastalıkları vb.)
- İlaç dozlarını doğru hesaplayabilir
- İlaçların kullanımını hakkında hastaya gerekli eğitimi verebilir (inhaler tedaviler gibi).
- Yatarak tedavi gören hastaların sık karşılaşılan hastalıklarını doğru tedavi etmeyi öğrenir
- Ayaktan tedavi gören hastaların sık karşılaşılan hastalıklarını doğru tedavi etmeyi öğrenir
- Ameliyata girecek olan hastaların preoperatif hazırlığını öğrenir
- Ayaktan veya yatarak tedavi gören hastalar için sık uygulanan girişim ve cerrahlere yardım eder
- Ameliyattan çıkan hastaların postop bakım ve takibine yardım eder
- Bir hastanın bakımını koordine eder
- Hastanın sık görülen hastalıkları hakkındaki sorularına uygun cevapları verir
- Hasta için ileriye yönelik bakım planlanmasına katılır
- Yatan hastaların taburculuklarının uygun şekilde planlanmasına katılır
- Hastaların takiplerini (kontrollerini) ayarlar

E. Koruyucu Hekimlik Yaklaşım Becerileri

- Kişiyi hastalanmadan önce, çevresiyle birlikte değerlendirebilme
- Öncelikli sağlık sorunları ve risk gruplarını tanıyabilme
- Doğurganlığı düzenleme danışmanlığı verebilme
- Kontrasepsiyon yöntemlerinin doğru uygulayabilme ve kullanıcıları izleyebilme
- Gebe izlemi yapabilme
- Gebelikte teratojenik etkiler konusunda danışmanlık verebilme
- Yeni doğan bebeklerde anne sütü emme pratiği kazandırabilme
- Yaşa göre beslenmeyi düzenleyebilme
- Bağışıklama yapabilme
- Kazalardan ve yaralanmalardan korunma
- Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme
- Toplumda meme ve serviks tarama bilincinin kazandırılabilmesi
- Menapozda sağlığı izleyebilme ve yönlendirebilme
- Meslek hastalıklarından korunma

- Topluma sağlıklı yaşam bilgisi verebilme (kişisel hijyen, fizik aktivite, cinsel sağlık, uyuşturucu, sigara, alkol, beslenme vb.)
- Toplumda risk gruplarına uygun sağlık eğitimi yapabilme
- Sağlık kuruluşlarında ve toplu yaşam alanlarında enfeksiyonların önlenmesi
- Salgınlarda ve afetlerde yönetim
- Herhangi bir toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilme ve çözüm yollarını ortaya koyabilme

II. GİRİŞİMSEL BECERİLER

A. TEMEL BECERİLER

(i) Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar:

- aşağıdaki temel becerileri uygulayabilmelidir

- aşağıdaki girişimlerin endikasyonlarını ve komplikasyonlarını tanımlayabilmelidir

- ve aşağıdaki girişimleri bireysel olarak BİR HASTA (tercihen); HASTA SİMÜLATÖRÜ veya MANKEN üzerinde; veya BECERİ ÖĞRETME LABORATUARINDA uygulayabilmelidir.

BECERİLER	ÖĞRETME SORUMLULUĞU	
	BİRİNCİ	DİĞER
Boğaz sürüntüsü alınması	ÇSH	
Dış kulak yolundan serumen çıkartılması	AcT	
Cinsel yolla bulaşan hastalıklar için rutin tetkiklerin alınması, (erkek ve kadın hasta için)	KHD	
Peak Flow metre kullanımı	GH	
Venöz kan alma, kan kültürü alma dâhil	AcT, ÇSH, İH	Kard, KHD, GH
Vajinal spekulum muayenesi yapılması	KHD	AcT
Vajinal ve servikal örnek alınması	KHD	
Normal spontan vajinal doğum yaptırılması	KHD	
Temel yara bakımı	AcT, GC	
İdrar tetkik çubukları ile idrar tetkiki yapılması	AcT, ÇSH, İH	
Steril teknikler (örn., eldiven giyme, steril pansuman değiştirme)	AcT, KHD, GC	ÇSH, İH
Evrensel korunma kurallarının uygulanması	AcT, ÇSH, HS, İH, KHD, GH, GC	
Uygun lokal anestetik blok enjeksiyonu uygulanması	AcT, GC	
Basit cilt kesilerinin basit sütür ile kapatılması	AcT, GC	
Yaranın cilt altı sütür ile kapatılması	AcT, GC	
Kesi açılması ve kapatılması	GC	

Erkek hastaya foley kateter takılması	AcT, İH, GC	Kard, GH
Kadın hastaya foley kateter takılması	AcT, İH, KHD, GC	Kard, GH
Çocuk hastaya foley kateter takılması	AcT, ÇSH	
Geçici atel veya basit alçı uygulanması	AcT	
Ventilatör ve desteğinin temel prensiplerine aşinalık	AcT, ÇSH, İH, GH	
İnhaler tedavi uygulayabilme ve eğitimini verebilme	GH	
Lokal ve sistemik ilaç kullanılması ve aşı yapabilme	AcT, ÇSH, İH	Kard, GH
PPD yapabilme	ÇSH	
Doğum sonrası anne bakımı yapabilme	KHD	
İntraosseöz yol açabilme	AcT	ÇSH
Vajinal sürüntünün ıslak yayma ve KOH ile mikroskopik olarak değerlendirilmesi	KHD	
Nazogastrik tüp takılması	AcT, İH, GC	ÇSH
Gros dış kanamanın kontrolü ve kanayan hastanın stabilizasyonu	AcT, GC	
Temel yanık bakımı	AcT	
Servikal omurga kırıklarının geçici immobilizasyonu	AcT	
Arteriyel ponksiyon yapılması	AcT, Kard, İH, GH,	ÇSH, GC
İntravenöz kanül takılması	AcT, Kard, ÇSH, İH, GH	KHD, GC
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz	AcT, Kard, ÇSH, İH, GH	KHD, GC
Cilt altı insülin enjeksiyonu yapabilme	İH	ÇSH
Erişkin endotrakeal entübasyonu	AcT	İH, GH
Otomatik eksternal defibrilatör kullanılması	AcT	
Burun kanamasının müdahalesi	AcT	
Yenidoğanın doğum odasında bakımını yapabilme	KHD, ÇSH	
Hava yolu açıklığını sağlayabilme, 'Airway' yerleştirebilme	AcT, ÇSH	
Hava yolundaki yabancı cismi uygun manevra ile çıkarabilme (Heimlich)	AcT, ÇSH,	Kard, GH
Temel yaşam desteği (kalp masajı ve yapay solunum) sağlayabilme	AcT, ÇSH	Kard, İH
Atel yapabilme ve uygulayabilme	AcT	
Bandaj ve soğuk-sıcak kompres uygulayabilme	AcT	
Hastanın klinik durumuna uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	AcT	
Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme	AcT, Kard, ÇSH, GH	İH
Ölü muayenesi ve otopsi yapabilme ve raporlayabilme	AdT	
Adli muayene yapabilme ve adli rapor yazabilme	AdT	

B. ÖNEMLİ, DAHA KARMAŞIK BECERİLER

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar:

- aşağıdaki girişimlerin endikasyonlarını ve komplikasyonlarını tanımlayabilmelidir
- aşağıdaki girişimlere **aşına olmalıdır** ve **temel tekniklerini** tanımlayabilmelidir
- ve aşağıdaki girişimleri HASTA SİMÜLATÖRÜ veya MANKEN (en sık); BİR HASTA üzerinde; veya BECERİ ÖĞRETME LABORATUARINDA izlemeye gayret etmeli veya yardım etmelidir (uygulanması gerekli değildir).

BECERİLER	ÖĞRETME SORUMLULUĞU	
	BİRİNCİ	DiĞER
Üst gastrointestinal endoskopi	İH	
Santral venöz katater takılması	AcT, Kard, İH, GC	ÇSH
Manuel eksternal kardioversiyonun temel uygulanması	AcT, Kard	
Gözün florosein ile boyanması ve muayenesi	AcT	
Alt gastrointestinal endoskopi (fleksibl sigmoideskopi veya kolonoskopi)	İH	GC
Efor testi	Kard	
Endometriyal biyopsi	KHD	
Yüzeysel abse insizyonu ve drenajı	AcT, GC	
Laparoskopinin kullanımı	KHD, GC	
Kan transfüzyonu yapabilme	AcT, ÇSH, İH, GC	Kard, KHD
Torasentez, parasentez, perikardiosentez	AcT, Kard, İH, GH, ÇSH, GC	
Arteriyel kanül takılması	AcT, İH	ÇSH
Büyük eklemlerin aspirasyonu veya enjeksiyonu	AcT	
Lomber ponksiyon	AcT	
Epizyotomi veya vajinal laserasyon onarımı	KHD	
Müdahalalı vajinal doğum (vakum veya forseps)	KHD	
Sezeryan seksiyon	KHD	
Dilatasyon ve küretaj	KHD	
Trakeotomi tüpünün değiştirilmesi	İH, GH	AcT
Acil havayolu / trakeotomi açılması	AcT, İH	Kard, ÇSH, GH
Suprapubik mesane ponksiyonu	AcT, ÇSH	
Tırnak onarımı	AcT	
Fototerapi	ÇSH	

C. BİRİNCİ BASAMAK HEKİMİN YAPMASI GEREKLİ DİĞER BECERİLER

SPESİFİK BECERİLER	ÖĞRETME SORUMLULUĞU	
	BİRİNCİ	DİĞER
Sağlık kuruluşlarının yönetim ve denetimini yapılabilme	HS	
Su numunesi almak ve suda klor bakmak	HS	
Bir epidemiyolojik araştırma planlamak, yürütmek, bulgularını raporlamak ve sunmak	HS	
Bir ekip lideri olarak eczane, ASM gibi sağlık kurum ve kuruluşlarını, sağlık çalışanlarını denetlemek	HS	
TSM'nin görevleri arasında yer alan tütün, su, oyuncak vb gibi sağlık sorunlarına neden olabilecek risk faktörlerinin kontrollerine yönelik denetimleri yapabilmek	HS	

III. MESLEKİ BECERİLER

A. Kişisel özellikler ve taahhütler

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki mesleğe ait davranışları gösterir

- Tıp mesleği ve hasta bakımı için heyecan duyma
- Mükemmellik için taahhüt
- Herkesi eşit tedavi etme; küstahlık, kabalık ve taciz etmeme; başkalarına saygı duyma
- Dürüstlük, doğruluk, namusluluk, güvenilirlik ve mahremiyet
- Hastayı veya meslektaşlarını incitmeyecek görünüm ve tavır
- Toplumun ve milletin tıbbi ihtiyaçlarına bağlılık
- Bir kişinin kendi güçleri ve sınırlarını tanıma
- Eğitimi sırasında ortaya çıkması olası streslerle baş edebilme yeteneği
- Yapıcı eleştirileri kabul etme ve ona göre davranabilme yeteneği
- Yardım gerekli olduğunda yardım arama yeteneği
- Bağımlılık taşıyan davranışlardan uzak durma
- Fedakârlık ile başkasının kişisel ihtiyaçları arasında denge kurma
- Kendi özlük haklarının farkında olma ve bunları savunmanın mesleki kimlik açısından önemini benimseme
- Meslektaşlarını hekimlik açısından onur kırıcı ve haksız saldırılara karşı koruma
- Adli vakalarla ilgili yasal ve mesleki sorumluluk ve yükümlülüklerinin farkında olma

B. Hasta ve yakınları ile etkileşim

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki mesleğe ait davranışları gösterir

- Hasta ve ailesine karşı yüksek düzeyde şefkat
- Hastaların kişisel tercihleri ve haklarını göz önünde bulundurarak tıbbi bakımı ile ilgili haklarını korumak
- Hasta ve ailesi ile etkili ilişkileri sağlama yeteneği;
  - i. karşılıklı iletişim
  - ii. güven ve destek verecek şekilde
  - iii. empati ve şefkat içerecek şekilde
- Hasta ile etkili iletişim sağlama yeteneği; bu şekilde bir kişi:
  - i. bakım için seçenekleri sağlar
  - ii. iletişimin doğruluğunu ve etkinliğini kontrol eder
  - iii. iletişimdeki yetersizliği tanımlar
  - iv. kötü sonuçları ve hataları anlatır
  - v. kızgınlık ile mücadele eder
  - vi. hassas bir şekilde kötü haberi verir
  - vii. açık beklentiler yaratır
  - viii. hastanın sorularına ve endişelerine cevap verir
- Hastayı eğitme yeteneği
  - i. sağlık bakım seçenekleri hakkında
  - ii. açık ve anlaşılır açıklamalar vererek

C. Meslektaşlar ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki mesleğe ait davranışları gösterir

- Sağlık bakım ekibinin bir üyesi olarak iyi görev yapma yeteneği
- Meslektaşları ve ekip üyeleri ile işbirliği, esneklik, uyum, güvenilirlik, dakiklik ve sorumluluk özellikleri
- Meslektaşları ve sağlık bakım ekibi üyeleri ile etkili ve saygılı iletişim
- İyi organizasyon becerisi,
  - i. hasta bakımında zaman yönetimine,
  - ii. zamanında kayıtların ve kağıt işlerinin tamamlanmasına,
  - iii. önceliklerin etkili şekilde ortaya konmasına ve yeniden değerlendirilmesine,
  - iv. aynı anda çok sayıda sorumluluk ile başa çıkma yeteneğine uyum gösterecek şekilde

D. Sürekli mesleki gelişim vaadi

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 6 süresince Aday Doktorlar aşağıdaki davranışları gösterir

- Öğrenmeye ve bilime güçlü bağlılık
- Yaşam boyu öğrenmenin önemini anlama
- Bilgi ve becerilerin sınırlarını (belirsizlikler dâhil) tanımlama ve doğruluğunu kabul etme
- Kendi kendini doğru değerlendirme
- Deneyim ve geri bildirimlerden öğrenme yeteneği
- Tıbbi literatürü takip ederek güncel kalma yeteneği
- Kanıta-Dayalı Tıbbı anlama
  - i. hastaya dayalı sorular oluşturarak
  - ii. literatür veritabanlarını etkili bir şekilde araştırarak
  - iii. çalışmaların kalitesinin değerini belirleyerek
  - iv. literatür araştırma sonuçlarını doğrudan hasta bakıma uygulayarak
- Sağlık mevzuatını takip edebilme

BÖLÜMLER BAZINDA TEMEL GİRİŞİMSSEL BECERİLER LİSTESİ

ACİL TIP

BECERİLER
Dış kulak yolundan serumen çıkartılması
Venöz kan alma, kan kültürü alma dâhil
Temel yara bakımı
İdrar tetkik çubukları ile idrar tetkiki yapılması
Steril teknikler (örn., eldiven giyme, steril pansuman değiştirme)
Evrensel korunma kurallarının uygulanması
Uygun lokal anestezi blok enjeksiyonu uygulanması
Basit cilt kesilerinin basit sütür ile kapatılması
Yaranın cilt altı sütür ile kapatılması
Erkek hastaya foley kateter takılması
Kadın hastaya foley kateter takılması
Geçici atel veya basit alçı uygulanması
Ventilatör/ventilatör desteğinin temel prensiplerine aşinalık
Lokal ve sistemik ilaç kullanılması ve aşı yapabilme
İntraosseöz yol açabilme
Nazogastrik tüp takılması
Gros dış kanamanın kontrolü ve kanayan hastanın stabilizasyonu
Temel yanık bakımı
Servikal omurga kırıklarının geçici immobilizasyonu
Arteriyel ponksiyon yapılması
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Erişkin endotrakeal entübasyonu
Otomotik eksternal defibrilatör kullanılması
Burun kanamasının müdahalesi
Hava yolu açıklığını sağlayabilme, 'Airway' yerleştirebilme
Hava yolundaki yabancı cismi uygun manevra ile çıkarabilme (Heimlich)
Temel yaşam desteği (kalp masajı ve yapay solunum) sağlayabilme
Atel yapabilme ve uygulayabilme
Bandaj ve soğuk-sıcak kompres uygulayabilme
Hastanın klinik durumuna uygun olarak taşınmasını sağlayabilme
Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme
Santral venöz katater takılması *
Manuel eksternal kardiyoversiyonun temel uygulanması *
Gözün florosein ile boyanması ve muayenesi *
Yüzeyel abse insizyonu ve drenajı
Kan transfüzyonu yapabilme *
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *
Arteriyel kanül takılması *

Büyük eklemlerin aspirasyonu veya enjeksiyonu *
Lomber ponksiyon *
Acil havayolu / trakeotomi açılması *
Suprapubik mesane ponksiyonu *
Tırnak onarımı *

ADLİ TIP

BECERİLER
Ölü muayenesi ve otopsi yapabilme ve raporlayabilme
Adli muayene yapabilme ve adli rapor yazabilme

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI

BECERİLER
Boğaz sürüntüsü alınması
Venöz kan alma, kan kültürü alma dâhil
İdrar tetkik çubukları ile idrar tetkiki yapılması
Evrensel korunma kurallarının uygulanması
Çocuk hastaya foley kateter takılması
Ventilatör/ventilatör desteğinin temel prensiplerine aşinalık
Lokal ve sistemik ilaç kullanılması ve aşı yapabilme
PPD yapabilme
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Cilt altı insülin enjeksiyonu yapabilme
Yenidoğanın doğum odasında bakımını yapabilme
Hava yolu açıklığını sağlayabilme, 'Airway' yerleştirebilme
Hava yolundaki yabancı cismi uygun manevra ile çıkarabilme (Heimlich)
Temel yaşam desteği (kalp masajı ve yapay solunum) sağlayabilme
Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme
Kan transfüzyonu yapabilme *
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *
Suprapubik mesane ponksiyonu *
Fototerapi *
Lomber ponksiyon *

GENEL CERRAHİ

BECERİLER
Temel yara bakımı
Steril teknikler (örn., eldiven giyme, steril pansuman değiştirme)
Evrensel korunma kurallarının uygulanması

Uygun lokal anestezi blok enjeksiyonu uygulanması
Basit cilt kesilerinin basit sütür ile kapatılması
Yarının cilt altı sütür ile kapatılması
Erkek hastaya foley kateter takılması
Kadın hastaya foley kateter takılması
Nazogastrik tüp takılması
Santral venöz katater takılması *
Gros dış kanamanın kontrolü ve kanayan hastanın stabilizasyonu
Arteriyel ponksiyon yapılması
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Alt gastrointestinal endoskopi (fleksibl sigmoideskopi veya kolonoskopi) *
Yüzeysel abse insizyonu ve drenajı *
Laparoskopinin kullanımı *
Kan transfüzyonu yapabilme *
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *

GÖĞÜS HASTALIKLARI

BECERİLER
Peak Flow metre kullanımı
İnhaler tedavi uygulayabilme ve eğitimini verebilme
Evrensel korunma kurallarının uygulanması
Ventilatör/ventilatör desteğinin temel prensiplerine aşinalık
Arteriyel ponksiyon yapılması
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *
Trakeotomi tüpünün değiştirilmesi *

HALK SAĞLIĞI

BECERİLER
Sağlık kuruluşlarının yönetim ve denetiminin yapılabilmesi
Su numunesi almak ve suda klor bakmak

İÇ HASTALIKLARI

BECERİLER
Venöz kan alma, kan kültürü alma dâhil
İdrar tetkik çubukları ile idrar tetkiki yapılması
Evrensel korunma kurallarının uygulanması

Erkek hastaya foley kateter takılması
Kadın hastaya foley kateter takılması
Ventilatör/ventilatör desteğinin temel prensiplerine aşinalık
Lokal ve sistemik ilaç kullanılması ve aşı yapabilme
Nazogastrik tüp takılması
Arteriyel ponksiyon yapılması
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Cilt altı insülin enjeksiyonu yapabilme
Burun kanamasının müdahalesi
Üst gastrointestinal endoskopi *
Santral venöz katater takılması *
Alt gastrointestinal endoskopi (fleksibl sigmoideskopi veya kolonoskopi) *
Kan transfüzyonu yapabilme *
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *
Arteriyel kanül takılması *
Trakeotomi tüpünün değiştirilmesi *
Acil havayolu / trakeotomi açılması *

KARDİYOLOJİ

BECERİLER
Arteriyel ponksiyon yapılması
İntravenöz kanül takılması
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz
Oksijen ve nebulizasyon tedavisi uygulayabilme
Santral venöz katater takılması *
Manuel eksternal kardiyoversiyonun temel uygulanması *
Efor testi *
Torasentez, parasentez, perikardiosentez *

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM

BECERİLER
Cinsel yolla bulaşan hastalıklar için rutin tetkiklerin alınması, (erkek ve kadın hasta için)
Vajinal spekulum muayenesi yapılması
Vajinal ve servikal örnek alınması
Normal spontan vajinal doğum yaptırılması
Steril teknikler (örn., eldiven giyme, steril pansuman değiştirme)
Evrensel korunma kurallarının uygulanması
Kadın hastaya foley kateter takılması
Doğum sonrası anne bakımı yapabilme
Vajinal sürüntünün ıslak yayma ve KOH ile mikroskopik olarak değerlendirilmesi

Yenidoğanın doğum odasında bakımını yapabilme
Endometriyal biyopsi *
Laparoskopinin kullanımı *
Epizyotomi veya vajinal laserasyon onarımı *
Müdahalalı vajinal doğum (vakum veya forseps) *
Sezeryan seksiyon *
Dilatasyon ve küretaj *

* **Önemli ve daha karmaşık beceriler:** aday doktorun izlemesi ve maket üzerinde uygulaması uygun olanlar

BECERİ LABORATUARINDA YAPILABİLECEK BECERİLER**

BECERİLER	YAPTIM	ONAY
Venöz kan alma, kan kültürü alma dâhil		
Normal spontan vajinal doğum yaptırılması		
Nazogastrik tüp takılması		
Enjeksiyon uygulamaları: intradermal, subkütan, intramusküler ve intravenöz		
Erişkin endotrakeal entübasyonu		
Otomatik eksternal defibrilatör kullanılması		
Burun kanamasının müdahalesi		
Lomber ponksiyon		
Temel yaşam desteği		

****Beceri laboratuarı** aday hekimler için **çarşamba günleri 13:30- 16:00** arasında eksik becerilerin tekrarı için açılacaktır.

Kişisel Performans

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi bazı mezunlarının yetenekleri konusunda sınırlılıkları olduğunu bilmektedir ve bu nedenle belirli girişimsel becerilerin uygulanmasında zorluk yaşamaktadır. Klinik beceriler ve mesleki beceriler mezuniyet için gereklidir. Yukarıdaki girişimsel beceriler mezunlarımızdan beklentilerimizdir ve mezuniyet için gereklilik olarak düşünülmemelidir. Tıp Fakültesi Yürütme Kurulu, bir öğrenci ne nedenle olursa olsun listelenen becerilerden birisini bireysel olarak yapamadığında, öğrencinin akademik kayıtlarında belirtilmesini önermektedir.

Kaynaklar:

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

Ulusal Çekirdek Eğitim Programı

University of Minnesota Medical School Competencies Required for Graduation – Final Report of The Medical Student Clinical Skills Committee

DÖNEM 6 STAJLARININ BÖLÜM BAZINDA AMAÇ, HEDEF VE UYGULAMALARI

Acil Tıp

Adli Tıp

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Genel Cerrahi

Göğüs Hastalıkları

Halk Sağlığı

İç Hastalıkları

Kadın Hastalıkları ve Doğum

Kardiyoloji

Psikiyatri

Aile Hekimliği (Seçmeli)

ACİL TIP

AMAÇ

Acil Tıp Stajı Tıp Fakültesi altıncı sınıf öğrencilerine staj dönemi içinde acil servise başvuran hastaların yönetiminde kazandıkları bilgi, beceri ve tutumları mesleki etik kurallara uygun olarak tüm meslek hayatı boyunca uygulayabilme yetisini kazandırmayı hedeflemektedir.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Acil serviste amaca yönelik hikâye alma ve fizik muayene konusunda bilgi, beceri ve davranış özelliklerini kazanma

Çok acil ve daha az acil olan hastaları tanıyabilme

Göğüs ağrısı, nefes darlığı ve karın ağrısı gibi sık karşılaşılan başvuru yakınmalarının ayırıcı tanısını yapabilme ve tedavisi konusunda bilgi ve beceri kazanma

Akut astım alevlenmesi, konjestif kalp yetmezliği, bronşiolit gibi sık başvuru yakınmaları ile acil servise gelen hastalar için uygun ve bedel-etkin yaklaşım planını yapabilme

Acil servis hastalarına gerekli olan girişimler için hızlı bir şekilde karar verme ve uygulayabilme becerisi kazanma

Uygun yara bakımını, basit kesiler için sütür tekniklerini ve benzeri steril teknik gerektiren girişimleri uygulayabilme

EKG üzerinde iskemik durumları ve aritmileri tanıyabilme

Tam kan sayımı, biyokimya, idrar tetkiki, arteriyel kan gazı ve sık yapılan laboratuvar istemlerinde hız ve bedel-etkinlik konusunda bilgi ve beceri kazanma ve sonuçları uygun şekilde yorumlama

Akciğer, batın ve ekstremitelerdeki grafilerini uygun şekilde yorumlama

Hasta kayıtları tutulması konusunda beceri kazanma

Temel yaşam desteği – ilk yardım ve ileri kardiyak yaşam desteği uygulamaları konusunda gerekli bilgi ve becerileri kazanma

Çoklu travma hastasına genel yaklaşım konusunda bilgi ve beceri kazanma

Ölüm haberinin verilmesi konusunda beceri kazanma

Acil servisin idaresi konusunda bilgi ve beceri kazanma

Hasta-hekim, hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri kazanma

Anadal ve yandal konsültasyonlarının endikasyonlarını tanıma

Hastane öncesi acil hizmetler konusunda bilgi ve beceri kazanma

YAPILMASI BEKLENEN GİRİŞİMLER

Temel ve ileri yaşam desteği uygulamaları – maket ve/veya hasta üzerinde

Temel havayolu girişimleri – maket ve/veya hasta üzerinde

- Orofaringeal airway takılması
- Balon – Maske ile solutma
- Orotrakeal Entübasyon
- Vasküler uygulamalar (10’ar adet)
  - Damar yolu açılması
  - IM enjeksiyon
  - IV enjeksiyon
  - IV kan alma
  - IA kan alma
- Nazogastrik tüp takılması (5 adet)
- Foley kateter takılması (5 adet)
- Lokal anestezi yapılması (5 adet)
- Yara bakımı – yanık pansumanı (10 adet)
- Sütür atılması (5 adet)
  - Basit
  - Mattress
- Kırık ve çıkıkların immobilizasyonu ve atelleme teknikleri (5 adet)

ACİL TIP EĞİTİMİ SIRASINDA DEĞERLENDİRİLMESİ BEKLENEN HASTA GRUPLARI

1. Göğüs ağrısı (10)
2. Zehirlenme (3)
3. Bilinç değişikliği (5)
4. Solunum sıkıntılı hasta (10)
5. Nöbet (5)
6. Senkop (5)
7. Baş ağrısı (5)
8. Karın ağrısı (10)
9. Hastane öncesi hasta bakımı (112 ile hastane öncesi alanda hasta transportu) (2)
10. Kan transfüzyonu (2)
11. Çocuk travma hastasına yaklaşım (2)

Görülmesi beklenen asgari hasta sayıları hastalık gruplarının yanında parantez içinde belirtilmiştir.

ADLİ TIP

ADLİ MUAYENE (Uygulama-Pratik)

AMAÇ :

VI. sınıf öğrencilerinin; kasdi veya kazai yaralanma, sakatlanma, çocuk istismarı, aile içi şiddet, cinsel saldırılar sonrası mağdur veya sanıkta meydana gelen zararı objektif şekilde tanımlayabilmesi, cezai ehliyeti belirlenmesi konusunda temel bilgilere sahip olması, ölü muayenesi, otopsi, yaş tayini, alkolmetre ile alkol tayini ve diğer çeşitli muayeneleri yapılabilmesi, adli raporun nasıl ve ne şekilde yazılacağını, ilgili yasal prosedürleri, geçici ve kati raporların hangi durumlarda verileceğini öğrenmesi, hekimlerin hukuki ve cezai sorumlulukları ile malpraktis (Tıbbi hata) konularını bilmesi amaçlanmıştır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bilgi

Konuya ilişkin CMK, HMUK, TCK maddeleri, tüzük, yönetmelik, genelge ve prosedürler
Adli olguya doğru yaklaşım

Adli olguya ilgili evrak ve kayıtların dikkatle tutulması ve saklanması gerektiği, bunların delil niteliğinde olduğunun vurgulanması

Muayeneye gönderen adli makamın isteminin önemi ve cevaplandırılmasında uyulacak esaslar

Adli olgunun niteliğine uygun muayenelerin özellikleri

Alkolmetre kullanımı, alkol muayenesi, cinsel saldırılarda anal ve vaginal muayene, kazai ve kasdi yaralanmalarda genel beden muayenesi, adli psikiyatrik muayene,

Muayene sırasında DNA, Toksikoloji veya başka laboratuvarlarda incelenmek üzere örnek alınması, gönderilmesi, muhafazası ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve konuya ilişkin ipuçları

Muayene ve sonrasında bulguları kapsayan raporun adli yargı üzerine etkileri

Tutum

- Türkiye'deki Adli Tıp hizmetlerinin hangi yollardan verildiğini bilmeli
- Muayenede bulguları atlamamak için sistematik bir yaklaşım içinde olması gerekir
- Adli olguya tarafsız ve kendinden emin biçimde yaklaşması, bulguları ve yorumlarını objektif kriterler doğrultusunda rapora aktarma eğiliminde olması gerekir
- Vereceği adli raporun insanların hürriyetini bağlayıcı ve sosyal-biyolojik yaşamlarını etkileyeceğinin bilincinde olmalı, diğer taraftan kendisinin de bu konuda gerek cezai, gerekse tazminat hukuku açısından sorumlu olduğunu bilecek bir tutum içerisinde olması gerekir

Beceri

- Adli muayene yapabilmek ve adli rapor düzenlemek

ADLİ OTOPSİ (Uygulama-Pratik)

Adli Ölü Muayenesi

Adli Otopsi ve İlgili mevzuat

Otopsi tekniği

Otopsi raporu

AMAÇ

Pratisyen hekim adaylarına otopsi yapabilme yetisinin kazandırılması,

Otopsi ile ilgili yasal zemin, adli prosedürler, otopsi kararının alınması ve uygulanması hakkında genel bilgi sahibi olması,

Ölüm olgularında hekimin yapması gereken prosedürlerin eksiksiz olarak yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bilgi

Otopsi ve ölü muayenesine ilişkin mevzuat, CMK maddeleri

Otopsi protokolleri

Ölü muayenesi ve postmortem değişiklikler.

Otopsinin tarifi ve amacı

Adli ve Patolojik otopsi arasındaki farklar

Otopsi kararı alma kriterleri

Otopsi teknikleri

Ölü muayene ve Otopsi raporu hazırlama

Tutum

Adli otopsinin ve raporunu yazmanın bir hekimin en başta gelen görevlerinden biri olduğunun bilincinde olması gerekir

Otopsi ve ölü muayenesinin yasal zeminler içerisinde yapıldığının ve adli olayları aydınlatmada kullanılan bir araç olduğunun farkında olmalı

Beceri

- Ölümün adli işlemleri gerektirecek bir ölüm olup olmadığını ayırtedebilmeli
- Ölüm hadisesinde bir hekim olarak nasıl davranacağını ve hangi prosedürlere uyacağını bilmelidir.
- Otopsiyi yönetebilecek ve kendisi yapabilecek beceri kazanmalı
- Otopsi raporunu kurallara uygun ve eksiksiz bir şekilde yazabilmeli

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI

AMAÇ

Ülkemizde ve dünyada genel çocuk sağlığı sorunlarının bilincinde olan, koruyucu hekimliğin pediatriye ayrıcalıklı önemini anlayan, mesleki etik kurallara saygılı, araştırmacı sorgulayıcı ve problem çözme becerisine sahip, anamnez alma ve fizik muayene tekniklerini mükemmel öğrenmiş, ayırıcı tanı ve tedavi bilgisi yanında uygulamalı becerileri de kazanmış hekim yetiştirmektir.

ÖĞRENME HEDEFLERİ

İntörn doktorlar staj içinde yataklı servis, poliklinik ve çocuk acil olmak üzere 3 ayrı alt birimde denk sürelerde görev alır. Çocuk hastadan anamnezi kurallara uygun mükemmel alması ve fizik muayenede tüm sistem muayenesini eksiksiz yapması beklenmektedir. Birinci bölümde belirtilen becerileri kazanması, ikinci bölümde bulunduğu kategoriye göre bazı hastalıkların tanı-ayırıcı, tanı-tedavisini yapması öngörülmüşken bazı hastalıklar için sadece tanı-ayırıcı tanı yapmaları yeterli görülmüştür.

Birinci Bölüm:

Anamnez almak

Fizik muayene bulgularını değerlendirmek:

Vital bulguların değerlendirilmesi (ANTAS), baş-boyun muayenesi, solunum sistemi muayenesi, kardiyovasküler sistem muayenesi, batın muayenesi, ürogenital sistem muayenesi, ekstremiteler-kas-eklem muayenesi, nörolojik muayenesi, cilt muayenesi, yenidoğan muayenesi.

Aşağıdaki uygulamaları yapmak:

Aşılama takvimi belirleme, beslenme eğitimi, yenidoğan ilk gün bakımı, ORS uygulaması

Patolojik fizik muayene bulgularını tanımak:

Takipne, kreptan ral, ronküs, "wheezing", stridor, taşikardi, siyanoz, kardiyak üfürüm, tril, hepatomegali, splenomegali, ödem, asit, batında kitle, herni (umbilikal, inguinal), hidrosel, lenfadenomegali, bombe veya çökük fontanel, kraniotabes, el bileklerinde genişleme, raşitizm, konjunktivada solukluk, meningeal iritasyon bulguları, koma derecesini belirleme, peteşi, purpura, malnütrisyon, dehidratasyon, neonatal hiperbilirubinemi, kuşuklu genitalya, mikrosefali, makrosefali, erken püberte ve gecikmiş püberte.

İletişim becerisi:

Çocuk ve aileyle iyi iletişim kurabilmek, onlara güven vermek. Staj arkadaşlarıyla, asistanlarla, öğretim üyeleriyle iyi iletişim kurabilmek

Etik kurallara ve hasta haklarını koruyucu yaklaşım

İkinci Bölüm

Tanı ve Tedavisini iyi bilmeleri gerekli hastalıklar: Üst solunum yolu enfeksiyonu, otitis media, sinüzit, pnömoni, bronşiyolit, üriner enfeksiyon, anemi, raşitizm, gastroenterit, malnütrisyon, kızıl, kabakulak, ateşli çocuğa yaklaşım, dehidratasyonlu çocuğa yaklaşım, karın ağrılı çocuğa yaklaşım, kızamık ve suçiçeği.

Tanı ve Acil Tedavisini iyi bilmeleri gerekli hastalıklar: Konvülziyonlar, menenjit/ensefalit, kalp yetmezliği, yenidoğan sarılığı, astma, akut poststreptokoksik glomerülonefrit, hipertansiyon, anafilaksi ve entoksikasyonlar.

Tanı ve Ayırıcı Tanısını iyi bilmeleri gerekli hastalıklar: Nefrotik sendrom, viral hepatitler, akut eklem romatizması, konjenital kalp hastalıkları, tüberküloz, doğumsal kalça çıkığı, ALL, ITP, diabetik ketoasidoz, kuşkulu genitalya, konjenital hipotroidi, epilepsi.

GENEL CERRAHİ

AMAÇ

Aday Doktorun Genel Cerrahi alanında yeterince klinik bilgi ve teknik maharet kazanabilmesi (Acil-Klinik-Poliklinik) yeterli olgunluk kazanabilmesi ve dolayısı ile cerrahi hasta değerlendirilmesinde bağımsız olarak becerisini geliştirmesidir.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Eğitim ve öğretimin tüm olanakları sağlandıktan sonra cerrahi hastasına karşı kolayca adapte olabilen, sorumluluk, özgüven, etik ve bilimsel ilkelere sahip doktor yetiştirmek
2. Dönem IV'teki Genel Cerrahi eğitiminden 2 yıl sonra Aday Doktorluğunda Genel Cerrahi teorik bilgilerini yeniden hatırlamak ve uygulamalarla bilgilerini güncellemek, teorik ve klinik bilgilerine katkıda bulunmak
3. Cerrahinin bilimsel aktivitelerinde teorik olarak eğitim almak ve tartışmalara katılarak bilgilerini pekiştirmek
4. TUS sınavında tercih aşamasında Genel Cerrahiye daha iyi tanımış olmak,

GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

1. Acil servise gelen cerrahi asistanına refakat ederek cerrahi hastasının değerlendirilmesi
2. Poliklinik hastasının ilk değerlendirilmesini yaparak kendi ön tanısı ve fikirlerini asistanlarla tartışması. Küçük Cerrahi müdahalelere yardımcı olması (Poliklinikte bulunan müdahale odasında)
3. Klinikte yatan hastanın cerrahi dosyasının hazırlanması, medikal ve cerrahi tedavi / girişimlere yardım etmesi, hasta pansumanlarına yardım etmesi, cerrahi epikriz hazırlaması
4. Ameliyathanelerde hasta hazırlığına yardım etmesi, ameliyatlara iştirak etmesi

YAPILMASI BEKLENEN UYGULAMALAR

1. Acil servise gelen cerrahi hastalarının ilk değerlendirmesini takiben yapılması gerekli acil invaziv girişimlere tanık olarak, cerrahi asistanına yardımcı olmak
2. Poliklinik hastalarında küçük cerrahi müdahaleler, tanı yaklaşımları, postop hastaların takibi, sıvı-elektrolit tedavisi, yara bakımları v.b uygulamalar
3. Klinik hastalarındaki yapılan her türlü invaziv ve minimal invaziv işlemlere tanıklık etmesi ve sorumlu doktor denetiminde bizzat yapması

ÇALIŞMA DÜZENİ

Klinik, Poliklinik ve Ameliyathanede dönüşümlü olarak çalışmalarının sağlanması

NÖBETLER

Haftada 1-2 nöbet tutması

TEORİK VE PRATİK EĞİTİM

Mezuniyet sonrası eğitimin tüm faaliyetlerine katılması planlanmaktadır

Program: Her hafta Salı günleri

08:30 Makale Saati

09:30 Haftalık Ameliyatlarda Gözden Geçirilmesi

10:30 Seminer Saati

15:00 Asistan Dersi

GENEL CERRAHİ STAJI SIRASINDA YAPILMASI BEKLENEN GİRİŞİMLER VE KAZANILMASI BEKLENEN BECERİLER

Servis Çalışması:

1. Preop Hasta Hazırlığı, Dosya Hazırlığı
2. Postop Hasta Takibi
3. Taburcu Olan Hastanın Epikriz Yazılması - İştiraki
4. Yara Bakımı
5. Nazogastrik Sonda Takılması
6. Foley Sonda Takılması
7. Santral Kateter Takılması (veya izlenmesi)
8. Acil Serviste Travma Hastasına Yaklaşım
9. Acil Serviste Akut Batın Hastasına Yaklaşım
10. Serviste Nöbet Tutulması

Poliklinik Çalışması:

1. Meme Hastası Muayenesi
2. Tiroid - Paratiroid Hastası Muayenesi
3. GIS Hastası Muayenesi
4. Küçük Müdahale Odasında Minimal İnvaziv Cerrahi Girişim
5. Postop Kontrol Hastası Muayenesi
6. Rektoskopi Yapılması veya İzlenmesi

Ameliyathane Çalışması:

1. Preop Hasta Karşılığı ve Hazırlığı
2. Ameliyatlarda İştirak Edilmesi
3. Kesi Açma ve Kapama Becerisi
4. Postop Hasta Çıkarımı

GÖĞÜS HASTALIKLARI

AMAÇ

Doktorluk mesleğine geçiş sürecinde olan Dönem VI öğrencilerine, uygulamalı klinik eğitim yoluyla, koruyucu hekimlik bilincini ve mesleki etik kurallara saygıyı da geliştirecek şekilde solunum sistemine ait sık görülen hastalıklar konusunda aşağıda tanımlanan öğrenim, beceri ve tutum hedeflerini kazandırmaktır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Öykü alma ve fizik muayene yapmanın temel prensiplerini bilmek

Çevresel ve mesleki solunumsal risk faktörlerini bilmek (biomas ve asbest maruziyeti, sigara alışkanlığı v.b.)

Astım ve KOAH'lı olgulara yaklaşım, risk faktörleri, öykü, semptom, fizik muayene, ayırıcı tanı ve laboratuvar bulguları hakkında yeterli bilgi düzeyine ulaşmak,

Astım ve KOAH'lı olguların akut atak ve stabil dönem tedavileri hakkında yeterli bilgi sahibi olmak,

İnhaler ilaç formları, içerikleri ve kullanım şekillerini bilmek,

Solunum yetmezliği tanımını bilmek

Noninvazif mekanik ventilatör uygulanımı hakkında bilgi sahibi olmak

PEFmetre, arteriyel kan gazları ve solunum fonksiyon testleri endikasyonları, uygulanımı ve sonuçların yorumlanması konusunda yeterli bilgiye sahip olmak,

Toplum kökenli pnömoni ile ilgili hastaneye yatırma/sevk etme, ayaktan tedavi kriterleri ve tedavi konusunda yeterli bilgiye sahip olmak,

Pulmoner emboli risk faktörleri, klinik semptom ve bulguları, tanısal yaklaşımlar konusunda bilgi sahibi olmak

BECERİ HEDEFLERİ

Astım, KOAH, toplumdan kazanılmış pnömonili olguları değerlendirip, tedavisini düzenleyerek reçetesini yazabilmek

Olguya PEFmetre kullanımını öğretebilmek, inhaler tedavi eğitimini verebilmek

Evrensel korunma kurallarını uygulamayı bilmek

Solunum yetmezliği olan olguyu tanıyabilmek

Arteriyel kan gazı örneği almak

Oksijen ve nebulizasyon tedavilerini uygulayabilmek

İntravenöz kanül takabilmek, enjeksiyon uygulamaları yapabilmek (intradermal, subkutan, intravenöz, intramusküler)

Anamnez ve fizik muayene ile ön tanıları koyabilmek

Muayenede normal ve patolojik solunum sistemi bulgularını ayırt edebilmek, patolojik bulguları tanımlayabilmek ve ayırıcı tanı yapabilmek

Akciğer grafisini yorumlayabilmek

TUTUM

Deontolojik ve etik davranışı içselleştirmek

Olgularda çevresel ve mesleki risk solunumsal faktörlerini sorgulamayı ve korunma konusunda uyarılmayı unutmamak

HALK SAĞLIĞI

Amaç; Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olan öğrenciler; toplum sağlığını koruma, yaşam süresinin uzatılması ve sağlığın geliştirilmesinde birinci basamak sağlık hizmetlerinin ve dolayısıyla kendi görev ve sorumluluklarını bilirler. Halk sağlığının epidemiyoloji, sağlık eğitimi, toplum beslenmesi, iş ve işçi sağlığı, sağlık yönetimi, ana ve çocuk sağlığı gibi temel konularında bilgi sahibi olurlar, sağlık politikalarının toplum sağlığına etkilerini bilirler. Ayrıca bu programda yer alan uygulamalar sonrasında, toplumun sağlık sorunlarını saptayabilir, değerlendirebilir ve çözüm yolları geliştirebilir, gerektiğinde diğer sağlık kurumlarıyla işbirliği yaparak, birinci basamak sağlık kurumlarını yönetebilir.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Sağlık Yönetimi Konusunda

- Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini kavrama,
- Birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu kavrama,
- Bireye ve topluma sunulan sağlık hizmetlerinin ilkelerini ve uygulanışını kavrama,
- Sağlık hizmetlerinde görev alan personelin eğitim ve mesleki sorunları hakkında bilgi edinme,
- Hizmet içi eğitimin ve denetimin önemini kavrama ve uygulanışını gözleme,
- Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezinin yönetilişi ile evrak ve ayniyat kayıtları hakkında bilgi edinme,
- Aile Sağlığı Merkezinde istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini öğrenme, “Aile Hekimliği Bilgi Sistemi”ni tanıma
- Sağlık örgütü ile diğer kamu ve özel kurumlar arasındaki ilişki konusunda fikir edinme.

Koruyucu Hizmetler Konusunda

- Aşı takvimi ve şemasını öğrenme,
- Aşı yapma tekniği konusunda beceri kazanma,
- Aşıların saklanması ve korunması konusunda beceri kazanma,
- Sulardan bakteriyolojik ve kimyasal örnek alma, gönderme ve sonuçlarını değerlendirme konusunda beceri edinme,
- Hava, temas, su ve besinlerle bulaşan hastalıklarla savaş yöntemleri ve bu işlemler konusunda bilgi edinme,
- Toplumdaki beslenme sorunlarını değerlendirebilme, çocuk ve erişkin beslenmesi konularındaki saha uygulamalarında bilgi ve beceri kazanma,
- Atıkların kontrolü konusunda bilgi ve beceri kazanma,
- Çocuk ve gebe izlemeleri ve sağlık eğitimi konularında bilgi ve beceri kazanma,
- Aile planlaması konularında bilgi ve beceri kazanma,
- Çevre Sağlığı uygulamalarının çok sektörlü yapısını ve hekimin bu yapı içindeki rolünü kavrama.

İyileştirici Hizmetler Konusunda

Evde ve ayakta tedavi konusunda bilgi edinme,

İkinci basamak sağlık hizmetlerini verimli kullanabilme ve sevk edilecek hastaların seçimi konusunda bilgi ve beceri kazanma,

Kronik hasta izlemeleri konusunda bilgi edinme.

Araştırma (Epidemiyoloji-İstatistik) Konusunda

Sağlıkla ilgili rutin dışı verileri doğru bir şekilde toplayabilme, analiz edebilme, rapor haline getirme ve sorunun çözümü için öneriler sunabilme

Bir araştırmayı planlama, uygulama, verileri dizgileme, tablo ve grafik çizme, istatistik değerlendirmeleri yapabilme ve bir araştırma raporu yazabilme konusunda bilgi ve beceri kazanma.

Diğer Konularda

Okul Sağlığı ve uygulamalarının önemini kavrama,

Planlı ve programlı hizmet görme alışkanlığı kazanma,

İş sağlığının önemini kavrama ve Türkiye'deki uygulamalar hakkında bilgi edinme,

YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR

KKK aşısı

BDT aşısı

Gebelere Tetanoz aşısı

Hasta muayenesi

Sağlam çocuk muayenesi (hekim ile)

Reçete yazma

Filyasyon

Değınmişlerin kontrolü

Okulda sağlık eğitimi

Köyde/mahallede sağlık eğitimi

Okul sağlığı açısından denetim

Tuvalet denetimi

Su numunesi almak (Bakteriyolojik)

Suda klor bakmak

Kireç kaymağı ile su klorlaması

Ebe ile Gebe ziyareti

Lohusa ziyareti, form doldurmak

Bebek ziyareti, form doldurmak

Boy ölçmek

Ağırlık tartmak

Çocuk ziyareti, form doldurmak

15-49 Yaş Kadın ziyareti, form doldurmak

RİA uygulamasına katılma/izleme

Aile Planlaması eğitimi; hap, kondom verme

ORS verilmesi ve eğitimi

Anneye bebek beslenmesi eğitimi

Personel eğitimi

Personel denetimi

Gelen evrak defterine evrak kaydı

Giden evrak defterine evrak kaydı

Demirbaş defterine kayıt

Evrak dosyalama

Hekim Aylık Çalışma Programı yapma

Muhtar, Belediye Başkanı, İmam, Öğretmenle görüşme

Epidemiyolojik araştırma planlamak, yapmak ve sunmak

Sağlık sorunlarına yönelik tarama programı yürütmek ve değerlendirmek

Ayrıca aşağıdaki formlar belirtilen sayıda bizzat doldurulacaktır:

Evhalkı Tespit Fişi (ETF) - 5 ev halkı için

Ebe günlük çalışma programı - 1 tane

Doğum, ölüm, tam aşı ve rapellerin ETF ve KSF lere işlenmesi.

Gelen ve Giden Evrak Defterine evrak kaydı

İÇ HASTALIKLARI

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Sistemik muayeneyi eksiksiz yapabilme, patolojik muayene bulgularını tanıyabilme ve öykü ile muayene bulgularını birlikte yorumlayabilme yeteneğinin kazandırılması,

Hasta ile iletişim kurma yeteneğinin kazandırılması,

Toplumda sık görülen hastalıkların tanısının konulması, tedavisinin yönlendirilmesi ve takibinin yapılabilmesi konusunda bilgi kazandırılması,

Birinci ve ikinci basamak sağlık hizmeti veren sağlık kurumlarında yapılabilecek girişimleri ve bazı laboratuvar tetkikleri yapabilme yeteneğinin kazandırılması.

YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR

Kan alma (10)

Kan gazı alma (1)

Kültür alma (5)

Glukometri ile kan şekeri bakma (30)

Periferik yayma yapma - değerlendirme (5)

İdrar mikroskopisi yapma- değerlendirme (5)

EKG çekme ve yorumlama (3)

Reçete yazma (10)

Serviste hasta değerlendirme - Takip (1)

Hipertansif hastaya yaklaşım (10)

Diyabetik hastaya yaklaşım (10)

Anemili hastaya yaklaşım (10)

Dislipidemili hastaya yaklaşım (10)

Guatrlı hastaya yaklaşım (5)

Dispepsili hastaya yaklaşım (10)

Artrit-artraljili hastaya yaklaşım (3)

İdrar yolu enfeksiyonu olan hastaya yaklaşım (3)

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Gebelikten korunma yöntemleri konusunda danışmanlık vermelerinin sağlanması

Doğum öncesi bakım sürecinde gebe muayenesi, gebelikte karşılaşılan riskler, sevk kriterleri ve izlemler konusunda bilgi ve beceri kazanması

Doğum sonu takibi, puerperal enfeksiyonlar konusunda beceri kazanması, tedavi edebilmesi

Vajinal muayenede normal ve patolojik olguları ayırt etmesi ve smear alması

Vajinal kanamalar konusunda bilgi ve beceri kazanması

Menopozlu hastaya danışmanlık vermesi

Dismenoreli hastayı tanıması

Cinsel yolla bulaşan hastalığa sahip hastayı tanıması, tedavi etmesi

Menapozda danışmanlık

YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR

- Cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda tanı koymak ve tedavi vermek
- Dismenoreli hastayı tanımak
- Gebelik takibi
- Gebelik sonrası bakım
- Riskli gebeliklerin ayrımı, sevk kriterleri, izlemi
- Aile planlaması ve danışmanlık
- Vajinal muayene
- Smear alma
- Preeklampsisli hastayı tanıma
- Magnezyum Sülfat tedavisi başlayabilme ve takip

KARDİYOLOJİ

AMAÇ

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir numaralı mortalite sebebi olan kardiyovasküler hastalıkların etiyojisini, fizyopatolojisini, semptomlarını ve klinik bulgularını bilen ve anlayan, fizik muayene tekniklerini en iyi şekilde uygulayan, tanısal testleri doğru ve yeterli kullanan ve bu bilgiler ışığında en uygun tedavi ilkelerini bilen, mesleki etik kurallara ve meslektaşlarına saygılı hekimler yetiştirmektir.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Toplumda sık görülen kardiyovasküler hastalıklardan;

1. Koroner arter hastalığı (akut koroner sendromlar, kararlı koroner arter hastalığı)
2. Kapak hastalıkları (romatizmal kapak hastalıkları başta olmak üzere çeşitli hastalıklar)
3. Hipertansiyon
4. Atriyel fibrilasyon
5. Kalp yetmezliği

tanı ve tedavisine yaklaşım konusunda bilgi sahibi olması hedeflenir.

KAZANILMASI GEREKEN BECERİLER

Arteriyel ponksiyon yapılması

İntravenöz kanül takılması

Enjeksiyon uygulamaları (iv, im, sc, id)

Oksijen tedavisi uygulaması

Santral venöz kateter takılması (maket)

Eksternal kardiyoversiyon yapılması (maket)

Perikardiyosentez (maket)

YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR

1. Öykü alma ve muayene etme becerisi
2. EKG çekimi
3. Telekardiyogram yorumlanması

PSİKİYATRİ

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Psikiyatri Anabilim Dalı'na bağlı yataklı ya da ünitelere kabul edilen hastalardan psikiyatrik öykü alma, ruhsal durum muayenesi, nörolojik muayene ve fizik muayene konusunda beceri ve davranış özellikleri edinme

Bu şekilde ilk değerlendirmeyi yaptıktan sonra olgu formülasyonu yapma ve gerekli tedavi planını düzenleme konusunda bilgi kazanma

Yatarak tedavi gören psikiyatri hastalarının takip ve tedavisi konusunda bilgi ve beceri kazanma

Pratisyen hekimlik uygulamasında sık görülebilecek hastalıklar olan depresyon, anksiyete bozukluğu ve somatoform bozukluğun tanınması konusunda bilgi ve beceri kazanma

Bu hastalıkların tedavisinde bedel-etkinlik özellikleri dikkate alınarak uygun biçimde tedavi edilmesi ve takibi konusunda bilgi ve beceri kazanma

Hasta kayıtlarının tutulmasında beceri kazanma

Laboratuvar ve radyolojik tetkik istemlerinde bedel-etkinlik konusunda bilgi ve beceri kazanma

Laboratuvar ve radyolojik tetkiklerin yorumlanmasında bilgi ve beceri kazanma

Kan alma, kan şekeri ölçme, EKG çekme gibi girişimlerde bilgi ve beceri kazanma

Acil psikiyatrik yakınmalarla başvuran hastaların değerlendirme (özellikle organik etiyojinin ayırıcı tanısı) ve yönetiminde bilgi ve beceri kazanma

Adli psikiyatri ilgilendiren konularla ilgili bilgi kazanma

Hasta-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri kazanma

Hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri kazanma

YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR

1. Psikiyatrik anamnez alma (en az 10 hastadan)
2. Ruhsal durum muayenesi yapma (en az 10 hastada)
3. Nörolojik ve fizik muayene yapma (en az 10 hasta)
4. Kan alma (en az 3 hasta)
5. Kan şekeri ölçümü (takip gerektiren hasta olduğunda)
6. EKG Ölçümü (en az 3 hasta)
7. Psikiyatrik görüşme yapma ya da psikiyatrik görüşmeye katılma (en az 15 hasta)
8. Ders programında belirtilen uygulamalara katılma (3 saatin üzerinde devamsızlığa izin verilmez.)

AİLE HEKİMLİĞİ (SEÇMELİ)

- Staj süresi bir (1) aydır.
- Aile Hekimliği AD Poliklinikleri ve Aile Hekimliği Anabilim Dalı'nın seçeceği (Halk Sağlığı Müdürlüğü ile birlikte) Aile Sağlığı Merkezleri'nde Aile Hekimliği Uygulamaları: **4,5 gün/hafta**
- Aile Hekimliği AD'da Eğitim Toplantıları: **0,5 gün/ hafta**
- Öğrenci stajın son haftasında izlenimlerini içeren bir sunum yapar.

HEDEF

1. Aile hekimliğinin tanımı ve ilkelerini bilir.
2. Aile hekiminin mesleksel görevlerini sırlar.
3. Aile hekimliğinde öykü almada yeterlilik kazanır.
4. Bedensel, ruhsal ve toplumsal yönleriyle insanı tanır.
5. Hastanın bedensel ve ruhsal durumunu fizik muayene ve gerektiğinde ileri incelemeler yapar.
6. Sorumlu oldukları bireylerin tıbbi sorunlarını çözmeye ilişkin uygun kararlar verir.
7. Girişimsel uygulamalarda yeterlilik kazanır.
8. Sağlık sorunlarına ilişkin yönetim planı oluşturma ve bakım sunar.
9. Rapor etme ve kayıt tutmayı bilir.
10. Sağlığı korumayı ve geliştirmeyi uygular.
11. Kişilerle ilişki kurma ve hasta ile görüşme süreçlerinde yeterlilik kazanır.
12. İyi hasta hekim ilişkisi oluşturabilmeyi öğrenir.
13. Özel klinik durumlarda neler yapabileceğini bilir.
14. Kronik davranışsal ve ruhsal sorunlara uygun yaklaşır.
15. Laboratuvar ve radyolojik tetkik istemlerinde bedel-etkinliğini dikkate alır.
16. Radyografileri yorumlar.
17. Elektrokardiyografi çeker ve yorumlar.
18. Sık görülen başvuru yakınmaları ile gelen hastaların tanı ve tedavisi bilir.
19. Ender görülen sağlık sorunlarını tanır.

AİLE HEKİMLİĞİ EĞİTİMİ SIRASINDA YAPILMASI BEKLENEN

GİRİŞİMLER

A. GİRİŞİMSEL OLMAYAN İŞLEMLER

1. Tüm yaş gruplarında tam ve ayrıntılı öykü alabilme
2. Tüm yaş gruplarında tam ve ayrıntılı fizik muayene yapabilme

3. Aile görüşmesi yapabilme
4. Genel ve özel danışmanlık yapabilme, hizmetten yararlanana doğru yönlendirebilme
5. Meme muayenesi yapabilme
6. İdrarın ve vajinal akıntının mikroskopik incelemesini yapabilme
7. EKG çekebilme ve değerlendirme
8. Özel durumlarda iletişim kurabilme
9. Konsültasyon iletişimini etkin biçimde kurabilme
10. PAP smear alabilme

B. GİRİŞİMSEL OLAN İŞLEMLER*

1. Damar yolu açılması
2. Vasküler girişimler:
  - a. IM enjeksiyon
  - b. IV enjeksiyon
  - c. IV kan alma
3. Lokal anestezi yapılması
4. Sütür atılması, Yara bakımı – Yanık pansumanı
5. Yabancı cisim çıkarılması
6. Basit eksizyonlar
7. Aşı yapılması
8. PPD yapılması
9. Kültür alınması

* Opsiyoneldir. Olanaklar dahilinde ASM’de izlenebilir.